

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

1925

N:o 13—14

Innehåll: N:o 13. Ålands landstings beslut om antagande av förordningen angående tillverkning, upplag, försäljning och forsling av eldfarliga vätskor, given den 29 mars 1924.
N:o 14. Ålands landstings beslut rörande förordningen angående ändring av skolordningen, given den 16 maj 1924.

N:o 13.

Ålands landstings beslut

om antagande av förordningen angående tillverkning, upplag, försäljning och forsling av eldfarliga vätskor, given den 29 mars 1924.

Föredraget för REPUBLIKENS PRESIDENT den 24 april 1925.

Utfärdat i Mariehamn den 15 maj 1925.

På framställning av Ålands landskapsnämnd har Ålands landsting beslutit antaga att gälla uti landskapet Åland

Förordning

angående tillverkning, upplag, försäljning och forsling av eldfarliga vätskor, given den 29 mars 1924, dock sålunda,

att vad uti förordningen stadgas om landshövdingens befogenhet i vissa fall skall å landskapsnämnden tillämpas, ävensom

att §§ 21 och 26 skola erhålla följande lydelse:

§ 21.

Förråd för minuthandel med eldfarlig vätska må innehålla högst fyrahundra kilogram eldfarlig vätska av första klass och ettusen femhundra kilogram av andra klass. Förvaringsrummet må icke hava eldstadsöppning och ej heller vara beläget under

trappuppgång eller genom sådan eller dörr stå i förbindelse med rum, som är bebott eller där människor pläga vistas, och bör eldfarlig vätska av första klass dessutom hållas i rum, vars golv ej ligger nedanom jordytan och som är så inrättat, att eldfarliga gaser icke kunna utströmma i andra rum. I stad, köping och samhälle med sammanträngd befolkning bör förvaringsrum hava väggar, golv och tak av oantändbart ämne.

Förråd för minuthandel, som upplägges på minst fyratio meters fritt avstånd från byggnad med eldstad eller annans egendom å en ute på marken anordnad lagerplats eller i ett härför inrättat skjul, må dock kunna innehålla högst ettusen kilogram eldfarlig vätska av första klass och femtontusen kilogram av andra klass. I stad, köping och samhälle med sammanträngd befolkning bör skjul hava väggar, tak och dörrar av oantändbar konstruktion.

§ 26.

Vill någon för eget behov på en gång förvara större mängd eldfarlig vätska än i 25 § är sagt, vare skyldig att ställa sig till efterrättelse vad för rätt till hållande av förråd för minuthandel eller partiupplag i motsvarande fall är stadgat, såvida upplaget omfattar mer än tvåhundra kilogram eldfarlig vätska.

Understiger mängden av sådant upplag tvåhundra kilogram, samt förvaras eldfarlig vätska av första klass i metallkärl samt dylik vätska av andra klass i kärl av metall eller väl tillslutna och täta träkärl, vare tillåtet att detsamma förvara å lagerplats ute å marken eller å tomt eller gårdsplan, såvida av-

Mariehamn den 2 mars 1925.

På landstingets vägnar:

Julius Sundblom

talman

Johannes Eriksson
vicetalman.

Aug. Karlsson
vicetalman.

Ovannämnda förordning är av följande innehåll:

N:o 81.

Förordning

angående tillverkning, upplag, försäljning och försling av eldfarliga vätskor.

Given i Helsingfors, den 29 mars 1924.

På föredragning av Handels- och Industriministern stadgas följande:

I KAP.

Om de vätskor, som i denna förordning avses.

§ 1.

Eldfarliga äro enligt denna förordning alla vätskor, vilka vid undersökning med Abel-Penskys apparat för undersökning av eldfarliga vätskor under ett lufttryck av 760 mm. vid $+ 55^{\circ}$ C eller där- under avgiva antändbar ånga.

§ 2.

Eldfarliga vätskor indelas i två klasser:

1. mycket eldfarliga och
2. mindre eldfarliga.

Till första klassen räknas de vätskor, vilka under ett lufttryck av 760 mm vid $+ 23^{\circ}$ C eller därunder avgiva antändbar ånga, såsom bensin, ligroin, petroleumeter, eter, eterlösningar (kollodium m. fl.), kolsvavla och dylika eldfarliga vätskor innehållande fernissor.

Övriga eldfarliga vätskor, såsom renad

petroleum, från flyktiga beståndsdelar befriat terpentin m. fl., hänföras till andra klassen.

§ 3.

Angående tillverkning, upplag, försäljning och försling av etylalkohol och detta ämne innehållande vätskor gäller vad där-om är särskilt stadgat.

II KAP.

Om tillverkning och bearbetning av eldfarliga vätskor.

§ 4.

Yrkesmässig tillverkning eller bearbetning av eldfarlig vätska må äga rum endast efter därtill meddelat tillstånd i enlighet med vad här nedan säges.

§ 5.

Fabrik för tillverkning eller bearbetning av eldfarlig vätska må ej vara belägen på mindre än etthundra meters fritt avstånd från annans egendom, räknat från närmaste till anläggningen hörande byggnad eller förvaringsställe, samt ej på sådan plats, där fabriksdriften kan medföra allmän fara.

§ 6.

Byggnad, vari tillverkning eller bearbetning av eldfarlig vätska äger rum, skall vara genomgående uppförd av och täckt med oantändbart ämne samt så inrättad, att eldfarlig vätska eller vid fabrikationen uppkommande flytande avfallsprodukter ej må kunna från byggnaden utrinna till fara för omgivningen eller farliga gaser intränga i avloppsledning m. m. d., och skall beträffande sådan byggnad i övrigt iakttagas följande:

1. att byggnaden bör vara försedd med säkerhetsanordning mot blyxtfara;
2. att byggnaden bör vara försedd med tillräckligt antal ändamålsenliga utgångar;
3. att eldstadsöppning icke får finnas i lokal, där eldfarlig vätska tillverkas

eller bearbetas, ej heller i rum, som står i omedelbar förbindelse med dylik lokal;

4. att, om konstgjord belysning användes, fullt betryggande skyddsanordningar vidtagas till förekommande av eldfara; samt

5. att i samtliga arbetslokaler skall vara sörjt för tillräcklig och ändamålsenlig luftväxling.

Finnes å fabriksområdet magasin eller annat förvaringsrum för eldfarlig vätska, skall det vara så inrättat som i 16 och 17 §§ säges.

§ 7.

Om tillstånd att driva fabrik för tillverkning eller bearbetning av eldfarlig vätska ansökes skriftligen, i stad hos magistrat, i köping hos ordningsrätt och på landet hos landshövdingen i länet. Ansökningen bör åtföljas av utredning över att sökanden är behörig att i landet idka näring och säkerhet för gäldande av de i 8 § nämnda kostnaderna samt innehålla uppgift om:

1. platsen för fabriksanläggningen;
2. vilka slag av eldfarliga vätskor sökanden ämnar tillverka eller bearbeta;
3. vilket förfaringssätt som vid tillverkningen eller bearbetningen är avsett att tillämpas, samt
4. den största mängd av vart och ett slag av eldfarligt ämne, som är avsedd att på en gång hållas inom fabriksområdet.

Därjämte skola i två exemplar till ansökningen fogas:

1. situationsplan i skala av minst 1:1,000 över fabriksområdet jämte till anläggningen hörande byggnader och förvaringsrum samt angränsande trakt till ett avstånd av minst etthundrafemtio meter; ävensom
2. ritningar över tillverkningshus samt magasin och andra förvaringsrum för eldfarlig vätska, utvisande för vart och ett av dem dimensioner och beskaffenhet jämte de huvudsakliga anordningar, som påkallas av föreskrifterna i 6, 16 och 17 §§.

§ 8.

Då ansökan om tillstånd till drivande av fabrik för tillverkning eller bearbet-

ning av eldfarlig vätska inkommit till i 7 § nämnd myndighet, låte denna, där ansökningen finnes icke utan vidare böra avslås, densamma på sökandens bekostnad kungöra i kyrka i den kommun, varest rörelsen är avsedd att idkas, och, där omständigheterna det påkalla, i angränsande kommuner, med tillkännagivande, att den, som mot ansökningen har något att erinra, äger inom viss tid efter kungörandet därom anmäla. Sådan kungörelse skall därjämte på sökandens bekostnad införas åtminstone i en på orten spridd tidning. Den myndighet, till vilken ansökningen inlämnats, höre ock däröver yrkesinspektören och hälsovårdsmyndighet samt låte i sökandens närvaro och på hans bekostnad anställa syn å platsen för anläggningen. Ar denna belägen i stad, skall ombud för brandmyndigheten kallas till synen.

Därefter skall beslut i saken utan dröjsmål meddelas. Har ansökningen icke motsagts eller är gjord anmärkning underkänd och finnes icke heller annat hinder möta, skall ansökningen beviljas samt tillståndsresolution åt sökanden utfärdas, upptagande utom övriga villkor för rättighetens åtnjutande den största mängd eldfarlig vätska, som får inom fabriksområdet samtidigt förefinnas. Av situationsplanen och ritningen skall det ena exemplaret med påteckning om godkännande bifogas resolutionen.

Tillståndsresolution skall kungöras på enahanda sätt, som i fråga om ansökningens kungörande är stadgat, samt särskilt meddelas vederbörande polismyndighet och i stad även brandmyndigheten till kännedom.

§ 9.

Ej må tillverkning eller bearbetning av eldfarlig vätska i fabrik vidtaga, innan fabriksanläggningen blivit slutligt avsynad och godkänd.

Sådan syn skall på anhållan av fabriakens ägare och på dennes bekostnad föranstaltas av den myndighet, som meddelat tillståndsresolutionen, sedan sökanden ställt säkerhet för gäldande av synekostnaderna. Därvid skall utom fabriakens ägare närvara vederbörande yrkesinspektör och ombud för hälsovårdsnämnden

jämte någon annan av förenämnda myndighet förordnad sakkunnig person. Ar fabriken belägen i stad, skall ock ombud för brandmyndigheten tillkallas.

Över avsyningen föres protokoll, som, undertecknat av alla i densamma deltagande personer, inom två veckor skall insändas till den myndighet, vilken föranstaltat avsyningen; och bör denna därefter skyndsamt meddela beslut i ärendet. Godkännes fabriksanläggningen, skall bevis däröver utfärdas.

Vad här är sagt skall ock tillämpas, då fabriksanläggning, som i vederbörlig ordning godkänts, helt och hållet eller delvis ombyggs. Innefattar ombyggnaden tillika avvikelser från de villkor, som för fabriksrättighetens åtnjutande i tillståndsresolutionen föreskrivits, lände stadgandena i 7 och 8 §§ i tillämpliga delar till efterrättelse.

§ 10.

Tillverkning eller bearbetning av eldfarlig vätska i fabrik bör äga rum under personlig tillsyn och ansvarighet av föreståndare, vilken härtill godkänts av den myndighet, som utfärdat tillståndsresolutionen.

Såsom fabriksföreståndare, vilken kan vara ägaren själv eller annan av denne föreslagen person, må kunna godkännas endast den, som äger tillförlitligen vitsordad skicklighet att handhava sådan befattning.

§ 11.

Övergår fabrik för tillverkning eller bearbetning av eldfarlig vätska till ny ägare, åfälgger denne, där han vill fortsätta fabriksrörelsen, att senast inom trettio dagar därefter skriftligen om förhållandet anmäla hos i 7 § nämnd myndighet. Ar den nya ägaren behörig att i landet idka näring och finnes icke heller annat hinder möta, skall tillståndsbevis för honom utfärdas.

Vill ägaren nedlägga fabriken, skall sådant ock hos ovannämnda myndighet anmälas. Har i fabriken under löppet av tjugufyra på varandra följande månader tillverkning eller bearbetning av eldfarlig vätska ej ägt rum, anses fabriksrörelsen hava upphört och må densamma

icke ånyo upptagas utan att ny tillståndsresolution erhållits i den ordning 7 och 8 §§ innehålla samt fabriksanläggningen ånyo underkastats syn.

§ 12.

Vill någon i så ringa omfattning idka teknisk hantering av eldfarlig vätska, att den icke är att anses såsom övan i detta kapitel ömförd fabriksrörelse, göra ansökan därom hos i 7 § nämnd myndighet med utgift om platsen, där hanteringen är avsedd att äga rum, hanterings- och förvaringslokalernas belägenhet, beskaffenhet och huvudsakliga dimensioner samt vilka vätskor som komma att hanteras och på vilket sätt ävensom den största mängd vätska som är avsedd att hållas i hanterings- och förvaringslokalerna.

Myndighet, till vilken nyss nämnd ansökan inkommit, höre över ansökningen yrkesinspektören och hälsovårdsmyndighet ävensom, där rörelsen är avsedd att drivas i stad, brandmyndigheten så ock de personer, vilkas rätt anses vara av saken beroende, samt meddele därå efter omständigheterna sitt beslut i saken. Bifalles ansökningen, skall tillståndsresolution åt sökanden utfärdas, upptagande villkoren för näringsens utövande samt den största mängd eldfarlig vätska, som med hänsikt till dem, vilkas rätt anses vara av saken beroende må i enlighet med stadgandena i 21 och 25 §§ på en gång förefinnas.

Beträffande hantering av eldfarlig vätska, varom här är fråga, lände i tillämpliga delar till efterrättelse vad i 9 och 11 §§ är föreskrivet.

§ 13.

Vad övan är sagt om rätt att tillverka, bearbeta och hantera eldfarliga vätskor gäller icke tjärugnar och därmed förenad tillverkning och rening av terpentin, ej heller framställning av metylalkohol såsom biprodukt vid torrdestillation.

III KAP.

Om upplag och handel med eldfarliga vätskor.

§ 14.

Upplag av eldfarlig vätska indelas i

partiupplag, förråd för minuthandel samt enskilda förråd.

§ 15.

Partiupplag må innehålla eldfarlig vätska av varje slag utan annan begränsning av varans mängd än vad i varje särskilt fall av vederbörande myndighet bestämts, och skall vätskan förvaras i upplagsmagasin eller i särskilt för ändamålet uppförd cistärn.

Upplagsmagasin skall vara beläget på minst etthundra meters och övan jord befintlig cistärn på minst sextio meters fritt avstånd från annans egendom samt på plats, där upplaget ej kan medföra allmän fara.

Underjordiska cistärner för eldfarliga vätskors förvaring må inrättas på av kommunala och ordningsmyndigheter godkänd plats.

§ 16.

Upplagsmagasin skall hava väggar, golv, takkonstruktion jämte yttertak samt fönster och luckor av oantändbart ämne, och bör upplagsmagasin vara så byggt, att eldfarlig vätska ej kan därur till fara för omgivningen utrinna samt försett med skyddsanordning mot blixtfara. Takkonstruktionen bör vara lätt.

Upplagsmagasinets dörrar böra vara av järn eller av helt och hållet plåtbeslaget trä samt anordnade att öppnas utåt. I övrigt skall magasinet vara så inrättat, att tillräcklig och ändamålsenlig luftväxling därstädes äger rum.

Jordkällare må ock kunna godkännas såsom upplagsmagasin, där lämpliga anordningar vidtagits för hindrande av vätskans borttrinnande och för åstadkommande av nödig luftväxling.

I avseende såväl å upplagsmagasin som jordkällare gäller vad i 6 § angående eldstäder och belysning stadgas.

§ 17.

Cistärn skall till alla delar vara av stark metallplåt eller av järnbeton av erforderlig hållfasthet och så tät, att eldfarlig vätska ej kan därifrån utsippa, samt försedd med ändamålsenliga ventilationsanordningar och, där cistärnen icke är underjordisk, med skyddsanordning

gar mot blyxtfara. I ventilationsröret skola finnas minst tre finmaskiga säkerhetsnät av koppar eller annan metall, som icke rostas, fästa på lika avstånd från varandra tvärsöver och på så sätt, att de kunna lätt kontrolleras och förnyas.

För partiupplag av eldfarlig vätska av första klass till en mängd överstigande femtiotusen kilogram skall användas cistärn.

§ 18.

Vill någon hålla partiupplag av eldfarlig vätska utan sammanhang med fabriksrörelse för varans tillverkning eller bearbetning, ansöke därom skriftligen hos i 7 § nämnd myndighet. Ansökningen skall innehålla uppgift om platsen för upplaget samt om vilka slag av eldfarlig vätska och den största mängd av varje särskilt slag, som avses att samtidigt hållas i upplag. Till ansökningen skall fogas utredning över att sökanden är behörig att idka näring i landet, så ock, i två exemplar, situationsplan i skala av minst 1:1,000 över upplagsområdet och angränsande trakt till ett avstånd av minst etthundrafemtio meter samt ritning med beskrivning över de för upplaget avsedda förvaringsrum med därtill hörande inrättningar, så ock säkerhet för gäldandet av de i 2 mom. av denna paragraf omförmälda kostnaderna.

Finnes ansökningen icke utan vidare böra avslås, skola de personer, vilkas rätt kan anses vara av saken beroende, beredas tillfälle att yttra sig över ansökningen samt syn i sökandens närvaro och på hans bekostnad anställas å upplagsplatsen. Möter ej hinder för upplagets anläggande, må ansökningen bifallas samt tillståndsresolution åt sökanden utfärdas med iakttagande av vad i fråga om fabrik i 8 § 2 mom. är stadgat.

§ 19.

Ej må eldfarlig vätska i parti uppläggas, innan anläggningen blivit avsyad och av den myndighet, som meddelat tillståndsresolutionen, godkänd.

Beträffande sådan syn gälle i tillämpliga delar vad i 9 § om syn å fabriksanläggning är stadgat. Särskilt skall iakttagas, att cistärner och större

förvaringskärl skola till sin hållbarhet och täthet prövas. Med avseende å cistärn skall sådan prövning äga rum genom att densamma under minst åtta dygn hålles vattenfylld.

§ 20.

Vill den, som erhållit tillstånd att hålla partiupplag av eldfarlig vätska, icke vidare begagna sig av tillståndet, vare skyldig att härom anmäla hos den myndighet, som utfärdat tillståndsresolutionen.

§ 21.

§ 22.

I handelsbod må ej förvaras mera än trettio kilogram eldfarlig vätska av första klass och tvåhundrafemtio kilogram av andra klass.

§ 23.

Angående rättighet att i öppen handelsbod idka minuthandel med eldfarlig vätska samt hålla därför avsett förråd, gälle vad om utövande av handelsrörelse i allmänhet finnes stadgat. Dock skall vid anmälan om näringen fogas jämväl uppgift om stället, där handeln kommer att drivas, vilka eldfarliga vätskor som komma att hållas i förråd, så ock mängden därav, ävensom om förvaringsrummet och dess beskaffenhet.

Förflyttas handeln från uppgivet ställe, eller sker eljest ändring i uppgivet förhållande, skall härom särskilt anmälas. Lag samma vare, då handeln överlätes å annan person eller upphör.

Om anmälan, som här är sagd, skall vederbörande polismyndighet samt i stad även brandmyndighet i tjänsteväg under rättas.

§ 24.

Vill den, som är behörig att idka näring, å väg, torg eller annan allmän plats i cistärnvagn till avsalu kringföra eldfarlig vätska av andra klass, ansöke därom skriftligen hos i 7 § nämnd myndighet. Ansökningen skall innehålla uppgift om den största mängd eldfarlig vätska, som är avsedd att i vagnen föras,

samt vara åtföljd av ritning jämte beskrivning över vagnen.

Finnes hinder ur synpunkten av allmän ordning icke möta, varde tillstånd till handeln meddelat och må i tillståndetsresolutionen intagas bestämning om vagnens beskaffenhet och den största mängd eldfarlig vätska, som däri må föras. Cisternvagn må dock ej för ändamålet användas, innan den blivit av sakkunnig person på sökandens bekostnad avsynad samt av ovannämnd myndighet godkänd.

§ 25.

I lokal, som är bebodd eller där människor pläga vistas, uti övligt rum under sådan lokal, så ock i lägenhet, som genom trappuppgång eller dörr står i förbindelse därmed, må ej för enskilt hushålls, näringsidkares eller inrättningsbehov förvaras mera än fem kilogram eldfarlig vätska av första klass och tjugofem kilogram av andra klass.

Uti annan lägenhet må för enskilt behov förvaras högst tio kilogram eldfarlig vätska av första klass och trehundra tjugufem kilogram av andra klass. I explosionsfritt kärl må dock hållas intill trettio kilogram eldfarlig vätska av första klass. Användes lägenheten såsom förvaringsrum för automobil, må uti till maskineriet hörande fasta behållare kunna förvaras ända till etthundra tjugufem kilogram eldfarlig vätska av första klass.

Utomhus må i fordon, farkost eller annan med kraftmaskin försedd anordning, för vars drift eldfarlig vätska användes såsom bränsle, dylik vätska kunna förvaras till sådan mängd, som för maskinens drivande är nödig. Dock skall för eldfarlig vätska av första klass, som icke förvaras i den till maskineriet hörande behållaren, användas explosionsfritt kärl av metall.

§ 26.

§ 27.

Lagras eldfarlig vätska på så sätt, att explosions- och antändningsfara är utesluten, må i 7 § nämnd myndighet på därom gjord ansökan och efter hörande av sakkunniga personer, bland vilka i

stad alltid skall vara någon representant för brandväsendet, kunna bevilja eftergift uti föreskrifterna i detta kapitel beträffande såväl största mängden eldfarlig vätska, vilken på en gång får innehavas, som förvaringsställets beskaffenhet och avstånd från annans egendom, ävensom rätt att till avsalu kringföra eldfarlig vätska av andra klass i cisternvagn.

IV KAP.

Om forsling av eldfarliga vätskor.

§ 28.

I fråga om forsling av eldfarlig vätska på järnväg gälle vad därom är särskilt stadgat.

§ 29.

Försändes eller forslas eldfarlig vätska landvägen annorledes än å järnväg, skola kärl, vilka icke är av metall eller trä, vara inneslutna i omhölje av fullt betryggande beskaffenhet. Även i övrigt böra nödiga försiktighetsmått för undvikande av eldfara iakttagas.

Innehåller försändningen eller fordonet större mängd eldfarlig vätska än vad enligt 25 § 2 mom. får såsom enskilt förråd innehavas, må ej å fordonet samtidigt forslas explosiva ämnen.

§ 30.

Vid fortskaffande sjöledes av eldfarlig vätska skall å konnossement eller fraktsedel, som åtföljer försändningen, finnas antecknat mängden eldfarlig vätska och av vilken eldfarlighetsklass vätskan är. Det åligger fartygets befälhavare att, innan eldfarlig vätska tages ombord, noga tillse, att kärl och förpackning äro av föreskriven beskaffenhet.

§ 31.

Forslas eldfarlig vätska, förutom i 25 § 3 moment nämnt fall, sjöledes till större mängd samtidigt än femhundra kilogram av första klass eller tvåtusén femhundra kilogram av andra klass, skola öberoende av om varan äges eller befrakt-

tas av en eller flere personer, följande bestämmelser lända till efterrättelse:

1. innan eldfarlig vätska lossas ur fartyg eller nedföres till hamn för att i fartyg inlastas, skall därom hos hamn- eller polismyndighet eller tullbevakning anmälas med uppgift om varans mängd och beskaffenhet, så ock lämplig plats för inlastningen eller lossningen vara anvisad; i avvaktan på anvisning av sådan plats skall fartyg, som ankommit till hamnområde för att lossa last av eldfarlig vätska, förläggas avsides från farled, där sådant ske kan, samt på nödigt avstånd från annat fartyg eller från böningshus;

2. vid lastning eller lossning av eldfarlig vätska skall fartyg vara så förtöjt, att det vid inträffande eldfara genast kan från platsen avlägsnas;

3. så snart inlastningen av eldfarlig vätska slutförts, skall fartyget utan tidsutdräkt avgå från hamnen;

4. innan fartyg, som inneher last av eldfarlig vätska, föres inom hamnområde, skola skeppsluckorna öppnas, så att i lastrummen möjligen befintliga antändbara gaser må kunna uttränga;

5. lossning av eldfarlig vätska skall påbörjas så fort ske kan efter fartygets ankomst till lossningsplatsen samt utan tidsutdräkt fortsättas och fullbordas inom tid, som av i 1 punkt. nämnd myndighet därför bestämts;

6. vid lossning och lastning, så ock då fartyget befinner sig inom hamnområde, bör noga tillses, att eldfarlig vätska ej utkommer i vattnet;

7. utgöres fartygets last till huvudsaklig del av eldfarlig vätska av första klass, skall fartyget i hamn, älv eller kanal städså å stormasten eller, om fartyget saknar mast, å särskild stång av minst tre meters längd, föra röd flagg av minst sextio centimeters längd och trettio centimeters bredd; användes bogserbåt, må fartyg med sådan last ej föras vid bogserbåtens sida; samt

8. å fartyg, som är lastat med eldfarlig vätska, må ej medföras explosiva ämnen till större mängd än för fartygets eget behov under resan erfordras.

§ 32.

I fråga om försling av eldfarlig vätska med passagerarfartyg gälle vad därom är särskilt stadgat.

V KAP.

Allmänna säkerhetsföreskrifter.

§ 33.

Kärl, i vilka eldfarlig vätska förvaras eller försändes eller till köpare utlämnas, skola vara starka och väl tillslutna.

Ej må eldfarlig vätska av första klass till en mängd överstigande ett kilogram samt av andra klass till större mängd än tre kilogram för enskilt hushålls behov eller i handelsbod förvaras i kärl av glas eller lergods. Eldfarlig vätska, som är att hänföras till andra klass, må likväl förvaras i kärl av glas, inneslutna i omhölje av fullt betryggande beskaffenhet.

§ 34.

Vid omtappning av eldfarlig vätska skola nödiga anordningar vidtagas för spillvätskans upptagande. Uti handelsbod skola kärl med eldfarlig vätska vara så uppställda, att det, som spilles i följd av läckage, ej kan indränka golv eller intränga i trossbottnar. Kärlen skola ock vara stadigt uppställda på en från andra handelsvaror avskild plats.

§ 35.

Cistärn, upplagsmagasin och lägenhet, i vilken eldfarlig vätska förvaras i förråd för minuthandel, så ock lastrum i fartyg, som innehåller eldfarlig vätska, må beträdas endast vid dagsljus eller belysning medels ytterlykta, försedd med eldsäker, genomskinlig skiva, eller Davys säkerhetslampa, eller elektrisk lampa med tättslutande ytterklocka samt kontakt eller strömbrytare i annat rum, eller medels annan anordning, som uppfyller de fordringar, som måste ställas på belysningsanordning för eldfarligt rum.

Från handelsbod får eldfarlig vätska av första klass endast vid dagsljus till

köpare utlämnas, där ej vätskan försäljes i slutet kärl eller belysningen är anordnad på sätt i föregående moment stadgas.

Omtappning av eldfarlig vätska av första klass från kärl, rymmande mera än tjugu kilogram, må ej äga rum å gata eller gårdsplan i stad, köping eller samhälle med sammanträngd befolkning utan i 7 § nämnd myndighets tillstånd.

§ 36.

Område, som hör till fabrik för tillverkning och bearbetning av eldfarlig vätska eller varå eldfarlig vätska förvaras i partiupplag, skall vara inhägnat med stängsel.

§ 37.

Inom upplagsområde eller lägenhet, varest eldfarlig vätska är inrymd till större mängd än som för enskilt förråd är sagt, må ej hållas explosiva eller andra eldfarliga ämnen. Å fabriksområde eller i byggnad, vari eldfarlig vätska tillverkas, må ej heller förvaras annat brännbart eller eldfarligt ämne än sådant som är för varans åstadkommande behöfligt. Färdig vara skall från tillverkningslokalen genast bortföras. Angående förbud mot transport av explosiva ämnen å fordon eller fartyg, å vilka eldfarlig vätska forslas, är stadgat i 29 och 31 §§.

§ 38.

Uti lokal, där eldfarlig vätska tillverkas eller förvaras, så ock i annat rum, där eldstadsöppning enligt denna förordning ej får finnas, ävensom ute å fabriks- eller upplagsområde vare förbjudet att röka tobak. Ej heller må där tändas eld eller dit medföras eld eller glödande föremål, eller anbringas gnistalstrande elektriska eller andra anordningar.

Å fartyg, som till huvudsaklig del är lastat med eldfarlig vätska av första klass, må ej medan det befinner sig inom hamnområde rökas tobak eller, såvitt hamnmyndighet icke därtill givit sitt bifall, uppgöras annan eld än som för fartygets ångpanna, föreskrivna signal-lantärnor eller matlagningen ombord erfordras.

Förbud mot tobaksrökning och uppgörande av eld skall vara på ett i ögonen fallande sätt uppslaget å lämpliga platser.

§ 39.

Där eldfarlig vätska hålles i större mängder än vad för enskilt förråd är tillåtet, skola på lätt tillgängliga ställen finnas brandredskap ävensom sand eller andra lämpliga eldsläckningsmedel i tillräcklig mängd.

VI KAP.

Om straff för överträdelse av denna förordning.

§ 40.

Idkar någon tillverkning, bearbetning eller i 12 § nämnd hantering av eldfarlig vätska utan utverkat tillstånd, straffes med minst tio och högst etthundra dagsböter. Lag samma vare då någon utan tillstånd håller partiupplag av eldfarlig vätska.

Idkas handel med eldfarlig vätska utan föregången behörig anmälan, eller hålles sådan vara i förråd utan att härom förut anmälts, där sådant enligt denna förordning erfordras, vare straffet minst fem och högst femtio dagsböter.

§ 41.

Bedrives vid fabrik tillverkning, bearbetning eller hantering av eldfarlig vätska utan att avsyning av fabriken ägt rum eller utan tillsyn av godkänd föreståndare, eller begagnas upplagsmagasin eller annat förvaringsrum eller ock cisternvagn till förvaring av eldfarlig vätska, innan föreskriven syn hållits, vare straffet från och med fem till och med femtio dagsböter.

§ 42.

Idkar någon tillverkning, bearbetning eller hantering av eldfarlig vätska annorledes än tillståndsresolutionen innehåller, eller förvaras i partiupplag eller förråd för minuthandel eller handelsbod eller i enskilt förråd större mängd eldfarlig

vätska än vad enligt tillståndsresolutionen eller denna förordning är medgivet, vare straffet högst trettio dagsböter.

§ 43.

*Bryter någon mot vad i denna förordning är stadgat angående försling av eldfarlig vätska och de säkerhetsåtgärder, som härvid skola iakttagas, straffes med högst femtio dagsböter.

§ 44.

Överträdes denna förordning eller föreskrift, som vederbörande myndighet i enlighet därmed meddelat, annorlunda än här ovan är sagt, vare straffet högst fyrtio dagsböter.

§ 45.

Den, som gör sig skyldig till vanvård av eldfarlig vätska, straffes på sätt i 44 kap. 20 § strafflagen är sagt.

VII KAP.

Särskilda bestämmelser.

§ 46.

Sådan undersökning, som i § 1 säges, skall verkställas vid tekniska högskolans materialprovningsanstalt eller vid annan dylik med statsmedel understödd inrättning.

För verkställd undersökning må upp bäras avgift enligt i vederbörlig ordning fastställd taxa.

Den, som innehar eldfarlig vätska, vare skyldig att på anfordran av vederbörande myndighet i omförmält syfte låta underkasta densamma undersökning.

§ 47.

De myndigheter, å vilka det ankommer att meddela tillstånd till drivande av fabrik för tillverkning, bearbetning eller hantering av eldfarlig vätska eller till hållande av partiupplag av sådan vara eller mottaga anmälan om idkande av handel med eldfarlig vätska samt hållande av härför nödigt förråd, vare skyl-

diga att föra förteckning över de lägenheter, i vilka eldfarlig vätska finnes inrymd.

§ 48.

Efterlevnaden av denna förordning övervakas, vad angår tillverkning, bearbetning eller hantering av eldfarlig vätska i fabrik, av yrkesinspektionen, och i övrigt av polismyndighet. Den övervakande myndigheten äger, där sådant erfordras, fritt tillträde till fabrik för tillverkning, bearbetning eller hantering av eldfarlig vätska, så ock till upplagsområde eller lägenhet, vari eldfarlig vätska förvaras i förråd för minuthandel. Finner övervakande myndighet att föreskrifterna i förordningen icke iakttagas, skall han därom anmäla hos i 7 § nämnd myndighet, som på den skyldiges bekostnad äger förordna till den åtgärd, som av omständigheterna påkallas. Är saken av brådskande beskaffenhet, må övervakande myndighet själv vittaga åtgärden; anmäle dock omedelbart härom hos ovannämnda myndighet.

Undanskaffas olaga upplag, vare vatan alltid under pant för kostnaden härför, där icke annan säkerhet ställes.

§ 49.

Hålles fabrik eller upplagsmagasin eller annat förvaringsrum för eldfarlig vätska icke i behörigt skick, må vederbörande myndighet genom beslut, som genast träder i kraft, kunna återkalla tillståndet till fabriksrörelsens drivande eller upplagets hållande eller ock förordna att upplaget skall undanskaffas. Dock skall därförinnan för fabriks- eller upplagsinnehavaren utsättas viss tid för bristfälligheternas avhjälpan.

Overskrides föreskrift, som i fråga om handel med eldfarlig vätska från cistärnvagn meddelats, eller uppkommer eljest av handeln fara för allmän ordning och säkerhet, må ock tillståndet härtill kunna återkallas.

§ 50.

I avseende å upplag och förvaring av eldfarlig vätska för statens räkning lännde till efterrättelse vad därom är särskilt föreskrivet.

§ 51.

Ändring i magistrats eller ordningsrätts beslut i frågor, som röra tillämpningen av denna förordning, sökes hos vederbörande landshövding medelst skriftliga besvär, som jämte beslutet böra till landshövdingen ingivas inom trettio dagar efter delfäendet. Ut i landshövdingens beslut må ändring sökas hos högsta förvaltningsdomstolen inom trettio dagar efter delfäendet. I övrigt lände till efterrättelse vad om sådant ändringssökande i allmänhet är stadgat.

§ 52.

Ut i fabrik för tillverkning, bearbetning eller hantering av eldfarlig vätska ävensom i lokal, där sådan vätska hålles till avsalu, bör ett tryckt exemplar av denna förordning städs finnas på synligt ställe tillgängligt.

§ 53.

Stadgandena i denna förordning gälla ej apotek, för så vitt behandling, upplag, försäljning och försling av eldfar-

Det alla, som vederbör, till efterrättelse länder.

Helsingfors, den 29 mars 1924.

Republikens president
K. J. STÅHLBERG.

Handels- och Industriminister *Hj. J. Procopé.*

N:o 14.

Ålands landstings beslut

rörande förordningen angående ändring av skolordningen, given den 16 maj 1924.

Föredraget för REPUBLIKENS PRESIDENT den 6 maj 1925.

Utfärdat i Mariehamn den 15 maj 1925.

På framställning av Ålands landskapsnämnd har Ålands landsting beslutit att nedannämnda paragrafer i skolordningen av den 8 augusti 1872 skola erhålla följande lydelse:

§ 88.

Vid varje läroverk skall finnas en rektor och en prorektor. Är rektor vid samskola en man, utser landskapsnämnden en av de kvinnliga lärarna

vid läroverket att tillsvidare handhava vården om flickorna; där rektor för sådan skola är kvinna, förordne landskapsnämnden en bland de manliga lärarna att likaledes tillsvidare utöva uppsikt över gossarna.

Rektor och prorektor utses av landskapsnämnden bland läroverkets med fullmakt eller konstitutorial försedda lärare, efter det vederbörande föräldraråd och lärarkollegium inkommit med yttrande i ärendet.

Rektor och prorektor tillförordnas för en tid av fem år i sänder, och kunna de efter denna period ånyo till befattningen förordnas. Har någon i tre femårsperioder eller eljest inalles i femton år handhaft rektors åligganden, vare berättigad att avsäga sig uppdraget. Ifall rektor eller prorektor avlider under det mandatet varar eller varder han eller hon eljest från uppdraget befriad, skall i den avgångnas ställe annan tillförordnas för återstående delen av mandattiden.

Är läroverk under organisation eller annat giltigt skäl förefinnes, vare landskapsnämnden berättigad att lämna rektors- och prorektorsbefattningarna obesatta samt förordna personer att tillsvidare såsom tjänstförrättande handhava dessa befattningar, och kunna härtill utses jämväl andra av skolans lärare än de, som äro

försedda med fullmakt eller konstitutorial.

§ 94.

Ledamöter i lärarkollegium äro samtliga med fullmakt eller konstitutorial försedde samt med dem jämställda extra ordinarie eller på prov anställda lärare vid läroverket så ock deras av landskapsnämnden tillförordnade vikarier. Förestås en lärartjänst av flere vikarier, äger den, som har största antalet undervisningstimmar, inträda som ledamot i kollegium. Är allas timantal lika, äger rektor inkalla den han finner därtill lämpligast. Lärare eller lärarinna, som ej är ledamot i kollegium, må av rektor kallas att kollegii sammanträden övertvara och i dess överläggningar, men ej i beslut deltaga.

Ej må ledamot och till kollegii sammanträde kallad lärare utan laga förhinder avhålla sig från kollegii sammankomst.

Protokollet föres av den ledamot i kollegiet rektor därtill utser.

Mom. 2 § 96.

Är rektors yttrande skiljaktigt från kollegii beslut, äger han rätt att senast inom fjorton dagar efter den, då beslut fattats, sagda dag dock icke medräknad, underställa ärendet landskapsnämndens prövning.

Mariehamn den 2 november 1924.

På landstingets vägnar:

Julius Sundblom
talman.

Johannes Eriksson
vicetalman.

Aug. Karlsson
vicetalman.